

Två storspovar lade ägg i samma bo?

ADJAN DE JONG & LINDA SANDSTRÖM

Att hitta ett storspovsbo som ruvas är inte alldeles lätt. Att hitta boet innan äggen ens är lagda är mycket svårt. Det är dock just vad Linda Sandström lyckades med. Därmed erbjöds utomordentliga möjligheter att studera äggläggningen och utvecklingen fram till kläckningen och dessutom upptäcktes att det kan ha varit två honor som lade ägg i samma bo.

Boet låg i Djäkneböle, Umeå kommun (170987 E, 708056 N enligt rikets nät). På eftermiddagen tisdagen den 12 maj 1998 hittades boet som en liten tom grop i ett fält med vall. På fredag eftermiddag 15 maj (15-tiden) fanns tre ägg i boet. Samtliga ägg hade ungefär samma färgteckning. Sent samma fredagskväll fanns fyra ägg i boet. Det sista ägget hade en tydlig avvikande färgteckning (Figur 1).

Om även de första tre äggen har lagts under sen eftermiddag eller kväll lades ett ägg per dag fyra dagar i rad (tisdag, onsdag, torsdag och fredag). Skulle det första ägget har lagts först på onsdagen blir läggningsintervallet mindre än en dag. Enligt Cramp et al. (1983) är äggläggningsintervallet 1–2 dagar, i sällsynta fall mer.

Det sista äggets avvikande färgteckning tyder dock på att det kan ha lagts av en annan hona. I så fall blir prestationen en smula (men bara en smula!) mindre imponerande. Det är tidigare känt att två honor kan lägga ägg i samma bo, men då har det gällt kullar som varit större än normalkullen på fyra ägg, ända upp till sju ägg. De tre första äggen tillsammans vägde 256 gram. Detta motsvarar 32 % av kroppsvikten hos en fågel som väger cirka 800 gram. De fyra äggen tillsammans skulle ha utgjort 42 %.

Denna häckning var framgångsrik och på morgonen den 12 juni fanns tre (orra) kycklingar i boet medan ägget som värptes den 15 maj höll på att kläckas. Ägget hade endast ett litet hål i skalet vilket tyder på att det var ungefär ett dygn kvar till kläckning. Ruvningstiden blev således 27–28 dagar. Förmodligen lämnade ungarna boet den 13 juni.

I skrivande stund (29 juni) promenerar åtminstone tre av dessa ungar på ett fält några hundra meter från boet. Klarar de predatorerna och den stundande slåttern kan de flyga om tre veckor och börja fundera på avfärdens från Västerbottnen. Vi håller tummarna!

Referens

Cramp, S. (ed.) 1983. *Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa: the Birds of the Western Palearctic*. Vol. 3. Oxford Univ. Press, Oxford.

Summary

Two Curlews Numenius arquatus laid eggs in the same nest?

Although it is very difficult to find a nest of the Curlew before laying, one of us (LS) found such a nest at Djäkneböle near Umeå in northern Sweden. The nest was found as a small depression in a hay field on 12 May 1998. In the afternoon of 15 May the nest contained three eggs. All eggs had about the same colour and pattern. Late in the same evening, there were four eggs in the nest, and this fourth egg had a clearly different colour (Figure 1). If all eggs had been laid in the afternoon or evening, the female must have laid one egg per day. This is unusual and quite impressive since these four eggs weighed 42% of a female's estimated body mass. However, the deviating colour indicates that the fourth egg may have been laid by another female. This has been assumed to have occurred before when more than four eggs, up to seven, have been found in the same nest. The first three eggs hatched on 12 June, and the egg laid in the evening of 15 May had only a small opening, which means that it hatched the next day, 27–28 days after laying. At least three of the young survived; they were seen about one hundred meters from the nest on 29 June.

Adjan de Jong, Hössjö 115, 905 86 Umeå
Linda Sandström, Djäkneböle 344, 905 87 Umeå

Figur till rapporten på föregående sida.

Figure to the communication on previous page

Figur 1. Storspovboet där två honor kan ha lagt ägg. Tre av äggen är lika färgade, medan det fjärde ägget (upp till vänster) avviker från de övriga.

The Curlew nest where two females may have laid eggs. Three of the eggs have the same colour but the fourth (upper left) deviates from the others.

Figurer till rapporten på sid. 128

Figure to the communication on page 128.

Figur 1. En dekapiterad kaja, sannolikt dödad av uggla. Foto: Karl Borg, 25 juni 1992.

A decapitated Jackdaw Corvus monedula, probably killed by an owl.

Figur 2. En gräsand med rikligt med utspridda dun, dödad av en rovfågel. Foto: Karl Borg, 5 april 1991.

A Mallard Anas platyrhynchos with a lot of down torned from the body, killed by a bird of prey.